

ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОДНА З ФОРМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Миронець А.В.
(Полтава, Україна)

Науковий керівник: **Криворучко А.В.** – кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри хімії та методики викладання хімії
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Сьогодні найбільш поширеною формою продуктивної діяльності людей в різних сферах є проекти, тож стало звичним слухати, читати, бачити і брати участь в різноманітних проектах: гуманітарних, екологічних, спортивних, розважальних і т. ін. Саме тому оволодіння в школі дослідницькими і проектними методами є дуже актуальними. Все більше вчителів у школах України цікавляться і використовують проектну діяльність учнів [1, с. 2].

Навчальна проектна діяльність має проблемно-пошуковий характер. Вона поєднує в собі елементи пошукової, творчої, дослідницької діяльності, самостійну роботу учнів, що відбувається у співпраці з викладачем. У ній присутні елементи ігрової, пізнавальної і професійної діяльності. До того ж використовуються й активні методи групової роботи: дискусії, «мозкові штурми», малі групи, евристичні вправи, рольові та ділові ігри, інсценізації презентації тощо. Варто зазначити, що у проектній діяльності поєднуються мисленнєво-діяльнісні компоненти (логічне та образне мислення) із прикладними діями (вироблення певного продукту, здійснення комунікативних, організаційних дій) [4, с. 17].

Чималою перевагою проектної діяльності є набуття учнями вмій, а саме:

- планувати власну роботу, попередньо прораховуючи можливі результати;
- використовувати різноманітні джерела інформації;
- самостійно збирати і накопичувати навчальний матеріал;
- аналізувати, співставляти факти, аргументувати власну думку;
- приймати рішення;
- встановлювати соціальні контакти (розподіляти обов'язки, взаємодіяти один з одним);
- створювати «кінцевий продукт»;
- представляти створене перед аудиторією;
- оцінювати себе та інших [4, с. 21].

Використовуючи проектний метод навчання, на думку В. Ассаул, діти осягають всю технологію розв'язання завдань: від постановки проблеми до представлення результату. Проекти можуть мати відношення до самих різних сфер людської діяльності, завдяки чому учні знайомляться з «дорослими проблемами», набувають навички розв'язання актуальних питань сучасності, пов'язаних з екологією, економікою, безпекою природи і людини [2, с. 127].

Проект буквально означає «кинутий уперед», тобто прототип, прообраз якого-небудь об'єкта, виду діяльності, а проектування у цьому контексті перетворюється в процес створення проекту. Проектний метод у шкільній освіті розглядається як альтернатива класно-урочній системі. Це не означає повернення до досвіду 20-30-х років минулого століття, коли навчання будувалося лише на виконанні комплексних проектів. Сучасний проект учня – це дидактичний засіб активізації пізнавальної діяльності, розвитку креативності та одночасного формування визначених особистісних якостей [3, с. 50].

За логікою проект складається з таких елементів, як проблема, проектування (планування), пошук інформації, продукт, презентація (представлення результату) та портфоліо (матеріали роботи над проектом, у тому числі чернетки, щоденні плани, звіти тощо) [4, с. 18].

У педагогічній діяльності застосовуються різноманітні види проектів. Їх класифікують за:

- ступенем участі учнів у проекті (індивідуальні, парні та групові);
- домінуючою діяльністю учнів (практико-орієнтовані (виготовлення певного виробу, технології тощо)); дослідницькі (проведення наукового дослідження); інформаційні (збір і обробка інформації щодо певної проблеми з метою презентації); творчі (максимально вільний авторський підхід у вирішенні проблеми), рольові та соціальні;
- тривалістю виконання (міні-проекти – здійснюються в одне заняття або його частину; короткострокові – розраховані на 4-5 занять; тижневі, що реалізуються протягом 30–40 годин. Їхнє виконання передбачає поєднання аудиторних і позааудиторних форм роботи. Треба зазначити, що довгострокові (річні) проекти, як індивідуальні, так і групові, виконуються, як правило, у позанавчальний час. На практиці найчастіше реалізуються змішані типи проектів [4, с. 26].

Результатами проектів можуть бути об'єкти, системи, вироби, технології, розробки щодо забезпечення потреб (як матеріального, так і духовного плану) у будь-яких сферах діяльності людини. Виконати проект – це не тільки зібрати матеріал, необхідну інформацію згідно з темою, але й застосувати здобуті знання на практиці, наприклад: створити презентацію необхідної тематики або конкретний виріб, оформити стенди, альбоми, підготувати відеоролик або фотоматеріали, залучити батьків, підготувати захід (конференцію, круглий стіл тощо), зробити конкретну практичну справу [4, с. 29].

Отже, активна участь школярів у проектній діяльності відкриває можливості в цікавій формі розвивати свої здібності і, що найважливіше, свою особистість.

Список використаних джерел:

1. Ісаєва Г.М. Метод проектів як форма організації навчальної діяльності у роботі з підручником з географії. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ipvid.org.ua/upload/iblock/43d/43dc6ba788b15b4e85d2e01364709118.pdf>
2. Наказний М.О. Проектна діяльність як форма організації наукового знання учнівської молоді. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://svch.ucoz.com/proektna_dijaln/proektna_dijalnist_jak_forma_organizaciji_naukovog.pdf
3. Основи педагогічного оцінювання: [навчально- методичний посібник] / Т.М. Канівець. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2012. – 102 с.
4. Проектна діяльність учнів професійно-технічних навчальних закладів: тренінг-курс: навч. посібник / [В.М. Аніщенко, М.В. Артюшина, Т.М. Герлянд, Н.В. Кулалаєва, М.М. Шимановський та ін.] ; за заг. ред. Н.В. Кулалаєвої. – Житомир: «Полісся», 2018. – 180 с.